

เรียกรับเงินจากผู้มาติดต่อราชการ เพียงน้อยนิด มีสิทธิออกจากราชการ

ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 กำหนดโทษทางวินัยของข้าราชการไว้ 2 ลักษณะ คือโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง คือ ปลดออกจากราชการ ไล่ออกจากราชการ และโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง คือ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน และลดขั้นเงินเดือน

การจะลงโทษทางวินัยร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง หรือลงโทษในระดับใดนั้น ประเด็นสำคัญที่จะนำมาพิจารณาและพิสูจน์กันก็คือ **“พฤติการณ์”** ของผู้ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด

คดีที่จะนำมาเป็นอุทธรณ์เล่าสู่กันฟังในวันนี้ เป็น**พฤติการณ์**การเรียกรับเงินจากประชาชน อันถือว่าเป็นการ **“ทุจริตต่อหน้าที่”** และ **“ประพฤติด้อยอย่างร้ายแรง”** เป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา 82 วรรคสาม และมาตรา 98 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535

ติดตามกันดูนะครับว่า ท้ายที่สุดต้องถูกลงโทษทางวินัยอย่างไร?

ข้อเท็จจริงมีอยู่ว่า นาง พ. และนาง ร. ได้ไปขอจดทะเบียนไถ่ถอนการขายฝากที่ดินและขายที่ดิน พร้อมสิ่งปลูกสร้าง ณ สำนักงานที่ดินอำเภอ ซึ่งนาง ร. ผู้ซื้อจะต้องเสียค่าธรรมเนียมเป็นจำนวนเงิน 18,000 บาท ผู้ฟ้องคดีซึ่งทำหน้าที่เป็นเพียงผู้พิมพ์สัญญาและพยานในการซื้อขาย ได้เสนอว่าจะช่วยให้เสียค่าธรรมเนียมน้อยลง หลังจากนั้น นาง ร. ได้ให้ตัวแทนนำเงินไปชำระค่าธรรมเนียม 9,848 บาท และอีก 2,500 บาท ได้ใส่ไว้ในแฟ้มและ ผู้ฟ้องคดีได้รับแฟ้มไว้

ภายหลังจากการสอบสวนทางวินัยเสร็จสิ้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 (อธิบดีกรมที่ดิน) เห็นว่า มีประจักษ์พยาน ที่เห็นเหตุการณ์ได้ยืนยันพฤติการณ์ดังกล่าว จึงมีคำสั่งลงโทษให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ตามมาตรา 82 วรรคสาม และมาตรา 98 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535

ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำสั่ง เนื่องจากมิได้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหาเพราะมิได้เป็นเจ้าหน้าที่ที่สอบสวนและจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม แต่เป็นเพียงผู้พิมพ์สัญญาและเป็นพยานในสัญญาซื้อขายเท่านั้น นอกจากนี้ คณะกรรมการสอบสวนไม่ให้โอกาสชี้แจงข้อเท็จจริงและอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.พ. กรมที่ดิน บางคน มีเหตุโกรธเคืองกับผู้ฟ้องคดี จึงได้อุทธรณ์ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 (นายกรัฐมนตรี) มีคำสั่งยกอุทธรณ์ตามมติของ ก.พ

ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ

บทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องในคดีนี้มี 3 มาตรา คือ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 มาตรา 82 วรรคสาม “การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่น ได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการ**ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ**และเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง” มาตรา 98 วรรคสอง “การกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือได้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือกระทำการอื่นใด อันได้ชื่อว่า**ประพฤติด้อยอย่างร้ายแรง** เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง” และมาตรา 104 วรรคหนึ่ง “ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ตามความร้ายแรงแห่งกรณี”

ศาลท่านจะวินิจฉัยว่าคำสั่งลงโทษชอบด้วยกฎหมายหรือไม่? ดูกันต่อไปครับ

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า พยานบุคคลที่เป็นผู้มอบเงินให้ผู้ฟ้องคดี ผู้ขายที่ดิน เจ้าหน้าที่ผู้จดทะเบียนการขายที่ดินและเจ้าหน้าที่ผู้รับค่าขอ ต่างให้การสอดคล้องกันว่าผู้ฟ้องคดีมีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับการโอนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างรายนี้เกินกว่าการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติทั่วไปและพยานไม่ได้มีเหตุโกรธเคืองกับผู้ฟ้องคดี จึงเชื่อว่าผู้ฟ้องคดีเรียกรับเงินจำนวน 2,500 บาท ตามที่ถูกกล่าวหาจริง

แม้ผู้ฟ้องคดีจะไม่ใช่งานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมโดยตรง แต่เมื่อเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญมีหน้าที่พิมพ์สัญญาและกำกับทะเบียน ย่อมมีหน้าที่ราชการเกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม เมื่อได้เสนอตัวช่วยเหลือให้มีการเสียค่าธรรมเนียมน้อยลงและนาง ร. ยอมมอบเงินให้ตามที่เรียกร้อง พฤติการณ์เป็นการเรียกรับเงินโดยมิชอบจากผู้มาติดต่อราชการ อันเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการ**ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ**และเป็นการกระทำอันได้ชื่อว่า เป็น**ผู้ประพฤติด้อยอย่างร้ายแรง** ซึ่งเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา 82 วรรคสาม และมาตรา 98 วรรคสอง และในการสอบสวนผู้ฟ้องคดีได้มีโอกาสรับทราบ

ข้อกล่าวหาและชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา อีกทั้ง ข้ออ้างว่าอนุกรรมการบางคนมีเหตุโกรธเคืองกับผู้ฟ้องคดีก็เป็นเพียงการกล่าวอ้างลอยๆ ไม่มีพยานหลักฐานที่น่าหนักใจเชื่อแต่อย่างใด

คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ จึงชอบด้วยกฎหมาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 463/2553)

คดีนี้จึงเป็นอุทธรณ์ที่ดีให้ข้าราชการได้ตระหนักรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของตน ไม่ใช่ใช้อำนาจหน้าที่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ ซึ่งแม้ผลประโยชน์ที่ได้มานั้นจะมีจำนวนมากหรือน้อย ก็ย่อมส่งผลต่อสถานะความเป็นข้าราชการไม่แตกต่างกัน...

นายปกครอง
